

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/40/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714204694
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714204694.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa: I. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. I. XXXX/XX, XXX XX Q., T., občan SR, proti odporkyni: O. H., rod. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R. I. XXXX/XX, XXX XX Q., zamestnaná u B. K., IČO: XX XXX XXX, s miestom podnikania V. Y. X, XXX XX P. P., ako N. Y., občianka SR, za účasti maloletého I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., pracovisko Q., o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 6P/12/2014-93 zo dňa 09. 02. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd uložil navrhovateľovi povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 60,- Eur mesačne, splatné vždy do 15. dňa vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a vo výroku o náhrade trov konania **z r u š u j e a v tejto časti vec v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd rozviedol manželstvo účastníkov, maloleté dieťa I. H. na čas po rozvode zveril do výchovy a osobnej starostlivosti odporkyni s tým, že táto bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Navrhovateľovi uložil povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa mesačne vo výške 60,- Eur, ktoré je splatné vždy do 15. dňa vopred k rukám odporkyne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Manželstvo rozviedol s poukazom na vykonané dokazovanie, keď súd mal za to, že návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal rozvodu manželstva, je dôvodný, pretože vzťahy medzi účastníkmi sú už dlhodobo, hlboko a vážne narušené, manželstvo nespĺňa ani jednu zo základných funkcií inštitútu manželstva, súd manželstvo účastníkov považoval za formálne. Na čas po rozvode maloleté dieťa zveril do výchovy a osobnej starostlivosti odporkyne. Navrhovateľovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého výživné vo výške 60,- Eur mesačne. V odôvodnení rozhodnutia vo vzťahu k určeniu vyživovacej povinnosti prvostupňový súd uviedol, že s poukazom na vykonané dokazovanie, na preukázateľne zistené príjmy rodičov, odôvodnené náklady otca maloletého dieťaťa dospel k záveru, že súdom určená výška výživného je v súčasnosti zodpovedajúcou sumou zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca. Vykonaním dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľ od januára 2014 do septembra 2014 posielal odporkyni 100,- Eur, od novembra 2014 do januára 2014 poslal odporkyni už len 50,- Eur mesačne. Z výpovede odporcu mal za preukázané, že v novembri 2014 odišiel do Q. zarobiť si nejaké finančné prostriedky, pričom na Slovensko sa vrátil v decembri 2014, za toto obdobie zarobil cca 1.400,- libier, ktorý príjem nie je zdaňovaný, musel si zaplatiť letenky cca 270,- Eur, lístok na cestu autobusom z E. do P. 16,- Eur, z P. do E. 10,- Eur (eventuálne libier). Musel si uhrádzať stravu, iný príjem od uvedeného obdobia nemal. Od 07. 01. 2015 je vedený na Úrade práce v Q., pretože ku dňu 31. 12. 2014 živnosť úplne zrušil, snaží sa nájsť si vhodné zamestnanie, má podanú žiadosť o zamestnanie do O. L.. V čase rozhodovania nemal odpoveď od tejto spoločnosti. Odporkyňa deklarovala náklady u dieťaťa, ako cestovné do školy 55,- Eur mesačne, obedy v škole mesačne 29,26 Eur. Má náklady s úhradou poistného pre dieťa vo výške 16,63 Eur a 17,80 Eur, denne robí dieťaťu desiatu, dieťa sa venuje T., s

čím sú zvýšené náklady, venuje sa I., dieťa je miernym D., denne užíva lieky, s čím sú spojené mesačné náklady cca 10,- Eur. Dieťa navštevuje školu mimo miesta bydliska, je potrebné, aby malo k dispozícii mobilný telefón, kde mu odporkyňa mesačne uhrádza predplatený kredit vo výške 10,- Eur. Dieťa je vo veku, kedy mu záleží aj na oblečení, uviedla, že otec platil výživné na dieťa v decembri 2013 100,- Eur, v januári a vo februári 2014 po 70,- Eur + 30,- Eur príspevok na elektrinu a vodu, v marci a apríli po 100,- Eur, v máji, júni, júli 2014 po 70,- Eur mesačne + 30,- Eur príspevok na elektrinu a vodu. Poukázala, že pravidelne chodí každý mesiac s dieťaťom na stomatologické ošetrovanie, s čím sú spojené aj náklady, za jedno ošetrovanie od 10,- Eur do 16,- Eur. Žiadala určiť vyživovaciu povinnosť navrhovateľa sumou 150,- Eur mesačne.

Kolízny opatrovník uvádzal, že požadovaná výška výživného 150,- Eur je sumou, ktorá zodpovedá v súčasnosti veku dieťaťa a jeho oprávneným a odôvodneným potrebám, pričom určenie výšky vyživovacej povinnosti ponechal na úvahu a rozhodnutie súdu s tým, že je potrebné zobrať do úvahy aj zárobkové možnosti a schopnosti navrhovateľa.

Proti rozsudku okresného súdu v časti určenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa k maloletému dieťaťu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie odporkyňa s tým, že ostatné výroky rozsudku odvolaním nenapáda. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, ktorým bolo určené výživné, zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Podané odvolanie odôvodnila tým, že rozsudok prvostupňového súdu v napadnutom výroku považuje za nezákonný a súd pri určovaní výšky výživného nevychádzal z odôvodnených potrieb maloletého, ako aj z možností a majetkových pomerov otca. Tvrdí, že otec maloletého má možnosti a schopnosti dosahovať vyšší príjem a aj ho dosahuje, ale tento príjem zatajuje, aby súd nemohol objektívne stanoviť výšku výživného. Aj zo zistených majetkových pomerov, tak ako ich ustálil súd, určené výživné vo výške 60,- Eur na maloletého vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav, prípravu na budúce povolanie, je neprimerane nízke a nezodpovedá možnostiam a schopnostiam otca. Namietala, že súd napriek tomu, že zistil, že otec maloletého dieťaťa platil spočiatku výživné do rozvodu manželstva vo výške 70,- Eur a prispieval na udržiavanie akvária v byte sumou 30,- Eur mesačne, určil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa vo výške 60,- Eur. Súdu muselo byť zrejmé a nepochybuje, že mu zrejme aj bolo, že otec dieťaťa sa snaží zatajovať svoje príjmy a že jeho schopnosti a možnosti mu umožňujú prispievať vyššou sumou na výživu maloletého. Súd zistil, že otec fajčí, používa motorové vozidlo. Z jej podania zistil, že má náklady s cestovným do R., kde chodí každé dva týždne a tiež náklady v súvislosti s návštevami jeho priateľky v mieste jeho trvalého bydliska. Má za to, že pokiaľ podal daňové priznanie za rok 2013, kde pre daňový úrad bol uvedený v daňovom priznaní základ výpočtu dane 1.530,47 Eur, následnou daňovou povinnosťou vo výške 0,- Eur nemusel daňové priznanie podávať, pričom jeho podaním sledoval cieľ ovplyvniť rozhodnutie súdu pri určení výživného. Je toho názoru, že je vylúčené, aby otec, vzhľadom na svoje schopnosti a možnosti, ako aj na svoje príjmy a príjmy, ktoré dosiahol v zahraničí, ktoré priznal za jeden mesiac vo výške 1.400,- libier, čo činí v prepočte 1.092,- Eur, by nedosiahol vyššie príjmy ako preukazoval súdu. Otec sa pred ňou vyjadril, že bude platiť výživné podľa stanovenia súdu, ak súd mu stanoví výživné 100,- Eur, bude toto výživné platiť, ak mu súd stanoví 150,- Eur, bude platiť takúto sumu; z tohto vyjadrenia je zrejmé, že otec má možnosti, ale aj schopnosti platiť vyššie výživné. V konaní pred súdom preukázala čiastočné mesačné náklady maloletého, ktoré súd v odôvodnení svojho rozhodnutia aj vymenoval. V týchto mesačných nákladoch nie sú zahrnuté náklady na ošatenie, zabezpečenie bývania, ako aj stravovania doma (večere, cez víkendy a taktiež náklady na hygienické potreby a podobne). Hoci súdu predložila doklady o zmenených nákladoch na maloletého súvisiacich so zmenou školy, keď syn začal študovať na T. N.Q. S. B. v P. P. a len na cestovnom má mesačné náklady na maloletého 70,- Eur ako i ďalšie výlohy súvisiace s maloletým, súd jej tieto doklady vrátil, vraj, ako nepotrebné. Žiada, aby súd prihliadol na tieto náklady, ktoré súd prvého stupňa pri svojom rozhodnutí nezohľadnil a ani zohľadňovať nemohol, keďže s tým spojené doklady jej vrátil. Poukázala na to, že súd mal nepochybne prihliadať pri určovaní výživného aj na jej osobnú starostlivosť o maloletého, ako i na to, že otec dieťaťa o maloletého nejaví záujem a okrem výživného, ktoré mu súd stanovil, sa už na ničom finančne nepodieľa ani len vo voľnom čase. Súdom stanovené výživné vo výške 60,- Eur pokryje sotva 1 potrieb dieťaťa. Suma 150,- Eur, ktorú žiadala, aby prispieval na výživu maloletého dieťaťa navrhovateľ, je primeraná, maloletý má skoro XX rokov, je vo fyzickom vývine a veku, ktorý si vyžaduje náklady, ktoré možno s ťažkosťami kryť sumou 300,- Eur mesačne bez ohľadu ešte na jej osobnú starostlivosť. K sume 30,- Eur, ktorú navrhovateľ poskytoval v máji, júni, júli 2014 a ktorú súd v rozhodnutí ustálil ako príspevok na elektrinu a vodu, uviedla, že tento príspevok sa týkal len jeho akvária v byte a nie bytu ako takého. Suma 30,- Eur teda nezabezpečovala potreby dieťaťa, ale potreby akváriá navrhovateľa. Súd prvého

stupňa náležite nezistil skutkový stav veci, ona už vo svojom návrhu na rozvod manželstva uviedla, že na čas do rozvodu požiadala súd o úpravu pomerov a určenie výživného na maloletého, ktoré konanie sa viedlo pod sp. zn. 5P/14/2014, ktoré ona zobrala späť. Keďže však zistila, že je to v rozpore so záujmami dieťaťa, lebo v rozvodnom konaní sa nerieši zameškané výživné, podala návrh opätovne a tento je vedený na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 7P/20/2014, ktoré spisy žiada pripojiť. V konaní sp. zn. 7P/20/2014 súd dňa 18. 03. 2015 stanovil výživné do rozvodu manželstva vo výške 100,- Eur mesačne a súčasne rozhodol o zameškanom výživnom. Z uvedeného je zrejmé, že možnosti a schopnosti otca poskytovať výživné vo vyššej výške sú dané, lebo v tomto konaní súd oproti napadnutému rozsudku stanovil výživné vyššie o 40,- Eur mesačne.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporkyne uviedol, že nesúhlasí so zvýšením výživného na maloleté dieťa, nakoľko od 08. 01. 2015 je nezamestnaný, hľadá si prácu, jeho finančná situácia je zlá, podporujú ho rodičia. Uviedol, že z bytu sa neodšťahoval dobrovoľne, poukázal na jeho pričinenie sa o nadobudnutie hnutelných vecí za trvania manželstva, poukázal na to, že býva u rodičov v jednej izbe, nie je schopný sa osamostatniť. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil.

Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa k podanému odvolaniu odporkyne v písomnom vyjadrení uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomných a ústnych vyjadrení v predmetnej veci.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ a f/ O. s. p. zrušil a vec podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým súd určil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k maloletému dieťaťu je potrebné zrušiť z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav, v dôsledku čoho nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, čo zakladá dôvod pre zrušenie rozhodnutia v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. S prihliadnutím na odôvodnenie rozhodnutia vykonané prvostupňovým súdom v časti určenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa k maloletému dieťaťu rozsudok prvostupňového súdu trpí aj vadou nepreskúmateľnosti, čo zakladá dôvod pre zrušenie prvostupňového rozhodnutia aj podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Odvolací súd poukazuje na to, že prvostupňový súd nevykonal dostatočné dokazovanie za účelom zistenia jednak majetkových pomerov navrhovateľa, ale aj jeho schopností vychádzajúc aj z výpovede samotného navrhovateľa v konaní pred súdom. Aj z výpovede samotného navrhovateľa vyplýva, že bol zamestnaný u J. R., so sídlom Q., kde ukončil pracovný pomer v decembri 2012, bol zamestnaný v spoločnosti T. T. s. r. o., P. v roku 2014, vykonával podnikateľskú činnosť ako živnostník, od januára 2013 sa nevenuje vyhotovovaniu Y. E. Y.. Súd však žiadnym spôsobom neskúmal, z akých dôvodov ukončil zamestnanecký pomer u J. R., ako aj v spoločnosti T. T. s. r. o., P., aký priemerný mesačný príjem dosiahol u predchádzajúceho zamestnávateľa J. R., ako aj v spoločnosti T. T. s. r. o. za dobu zamestnania v roku 2014. Z listiny na č. I. 55 spisu vyplýva, že navrhovateľ vykonával podnikateľskú činnosť od 01. 06. 2013, pričom v konaní pred súdom vypovedal, že túto ukončil ku koncu roku 2014; súd žiadnym spôsobom neskúmal, či a ak áno, z akých dôvodov ukončil navrhovateľ podnikateľskú činnosť, rovnako neskúmal, z akých dôvodov ukončil navrhovateľ pracovnú činnosť v zahraničí a aký príjem navrhovateľ z tejto pracovnej činnosti v zahraničí dosiahol, pričom zistenie týchto skutočností je významné pre posúdenie určenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa vo vzťahu k maloletému dieťaťu s prihliadnutím na ustanovenie § 75 ods. 1 s dôrazom na právnu úpravu obsiahnutú v tomto ustanovení, keď súd pri určení výživného prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Odvolací súd poukazuje vo vzťahu k podnikateľskej činnosti navrhovateľa, že dôkazná povinnosť v zmysle § 63 ods. 1 O. s. p. zaťažuje navrhovateľa. Vzhľadom na vyššie uvedené, v ďalšom konaní prvostupňový súd náležite zistí všetky skutkové okolnosti dôležité pre riadne zistenie skutkového stavu jednak majetkových schopností, možností a majetkových pomerov navrhovateľa, tak ako je to uvedené vyššie, zároveň zistí, či aktuálne navrhovateľ a odporkyňa sú zamestnaní, ak áno, aký dosahujú príjem, pripojí si ku konaniu a oboznámi aj stav konania a obsah spisu vedeného na Okresnom súde Zvolen sp. zn. 7P/20/2014. V

súlade s ustanovením § 129 O. s. p. vykoná dokazovanie oboznámením všetkých listín nachádzajúcich sa v spise, u ktorých súdom nebolo vykonané dokazovanie podľa § 129 O. s. p., doplní dokazovanie zistením, či navrhovateľ podal daňové priznanie za rok 2014, ak áno, náležitým spôsobom zistí jeho obsah; v prípade potreby vykoná aj ďalšie dokazovanie za účelom riadneho zistenia skutkového stavu s tým, že vec následne právne posúdi v súlade s ustanovením § 62, § 63 a § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.

Nové rozhodnutie vo veci prvostupňový súd náležite, v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodní tak, aby netrpelo vadou nepreskúmateľnosti, pričom odôvodnenie súdneho rozhodnutia musí obsahovať tie skutočnosti, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie súdu a tiež základnú myšlienkovú líniu, ktorou sa súd riadil, keď dospel k právnym záverom uvedeným v rozhodnutí. Formulačne má byť odôvodnenie rozhodnutia dostatočne pochopiteľné pre účastníkov konania a musí byť natoľko presvedčivé, aby odôvodňovalo záver uvedený vo výrokovej časti rozhodnutia. Prvostupňový súd sa pri odôvodnení rozhodnutia týmito kritériami neriadil, z týchto dôvodov odvolací súd nemôže posúdiť, na základe akých skutkových okolností a akých úvah súdu dospel súd k záveru, že súdom určená výška výživného v sume 60,- Eur mesačne je sumou zodpovedajúcou zárobkovým schopnostiam a možnostiam navrhovateľa.

Odvolací súd dáva do pozornosti prvostupňovému súdu, že v súlade s ustanovením § 113 ods. 1 O. s. p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode. Tomuto ustanoveniu musí zodpovedať aj výrok rozsudku v časti určenia vyživovacej povinnosti, pričom prvostupňový súd takýmto spôsobom vo výroku, ktorým rozhodol o vyživovacej povinnosti navrhovateľa k maloletému dieťaťu nepostupoval. Je potrebné, aby súd v novom rozhodnutí určil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k maloletému dieťaťu počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

Keďže súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu v časti určenia vyživovacej povinnosti, zrušil aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania; v súlade s ustanovením § 224 ods. 3 O. s. p. o náhrade trov konania rozhodne v novom rozhodnutí súd prvého stupňa.

Ostatné výroku rozsudku prvostupňového súdu, ktoré odvolaním napadnuté neboli, zostávajú nedotknuté.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.